

**UCHWAŁA Nr 2532/18
z dnia 4 czerwca 2018 r.**

**Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku
w składzie:**

Przewodniczący:	Stanisław Srocki
Członkowie:	Paweł Gałko
	Katarzyna Gawrońska
	Agnieszka Gerasimiuk
	Dariusz Renczyński
	Małgorzata Rutkowska
	Marcin Tyniewicki

Na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz.U. z 2016 r. poz. 561) oraz art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz.U. z 2017 r. poz. 1875, ze zm.)

po rozpatrzeniu w postępowaniu nadzorczym Uchwały Rady Gminy Gródek Nr XXXIX/319/18 z dnia 25 kwietnia 2018 r. w sprawie ustalenia zasad udzielania dotacji celowej dla osób fizycznych z budżetu Gminy Gródek na dofinansowanie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Gródek

p o s t a n a w i a :

uznać, iż powyższa Uchwała została podjęta z istotnym naruszeniem prawa w związku z:

- 1) wadliwym i niepełnym uregulowaniem w Uchwale istotnych elementów zasad udzielania dotacji z budżetu Gminy Gródek i trybu postępowania, co prowadzi do naruszenia art. 403 ust. 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity: Dz.U. z 2018 r. poz. 799) oraz pozostaje w sprzeczności z zasadami prawidłowej legislacji wywodzonymi z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483, ze zm.), w szczególności zasadą określoności prawa;
- 2) uregulowaniem w § 6 ust. 8 Regulaminu stanowiącego Załącznik Nr 1 do Uchwały przesłanek zwrotu dotacji, co wykracza poza kompetencje Rady określone w art. 403 ust. 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska oraz prowadzi do naruszenia art. 251 i 252 ustawy 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2017 r. poz. 2077);
- 3) wprowadzeniem we Wniosku stanowiącym Załącznik Nr 1 do Regulaminu oświadczenia (pkt 3) o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych na podstawie ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (tekst jednolity: Dz.U. z 2016 r. poz. 922, ze zm.), co pozostaje w sprzeczności z art. 23 ust. 1 tej ustawy oraz przepisami Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady

(UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz.Urz. UE L.2016.119.1);

- 4) wprowadzeniem w Załączniku Nr 1 do Wniosku oświadczenia z pouczeniem o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia, co wykracza poza kompetencje Rady określone w art. 403 ust. 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska oraz prowadzi do naruszenia art. 233 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (tekst jednolity: Dz.U. z 2017 r. poz. 2204, ze zm.),

w związku z tym postanawia stwierdzić nieważność Uchwały Nr XXXIX/319/18.

U z a s a d n i e

W dniu 15 maja 2018 r. do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku wpłynęła **Uchwała Rady Gminy Gródek Nr XXXIX/319/18 z dnia 25 kwietnia 2018 r. w sprawie ustalenia zasad udzielania dotacji celowej dla osób fizycznych z budżetu Gminy Gródek na dofinansowanie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Gródek.**

Działając na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz.U. z 2016 r. poz. 561), tut. Izba wszczęła postępowanie nadzorcze dotyczące wskazanej Uchwały, zawiadamiając Radę pismem z dnia 25 maja 2018 r. o terminie posiedzenia Kolegium RIO w Białymstoku wyznaczonym na dzień 4 czerwca 2018 r.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku na posiedzeniu w dniu 4 czerwca 2018 r. stwierdziło, co następuje.

Badana Uchwała została podjęta z istotnym naruszeniem prawa.

Na mocy Uchwały Rada ustaliła zasady udzielania dotacji celowej dla osób fizycznych z budżetu Gminy Gródek na dofinansowanie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Gródek, określone w Regulaminie stanowiącym załącznik do Uchwały.

Określając zasady i tryb udzielania dotacji celowej na dofinansowanie kosztów budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy, Rada nie określiła jednak terminów dla dotującego na przeprowadzenie kolejnych etapów postępowania dotacyjnego. Z Uchwały nie wynika, do kiedy powinny nastąpić: weryfikacja wniosków podmiotów ubiegających się o dotację i podpisanie umowy z dotowanym; przeprowadzenie oględzin i sporządzenie protokołu potwierdzającego wybudowanie przydomowej oczyszczalni ścieków.

Jednocześnie Rada wskazała, iż wnioski będą przyjmowane do 30 września danego roku budżetowego (§ 1 ust. 8 Regulaminu), a beneficjent po wybudowaniu przydomowej oczyszczalni ścieków zobowiązany jest zgłosić gotowość do odbioru do 31 października danego roku oraz przedłożyć m.in. stosowne faktury lub rachunki i dokumenty potwierdzenia zapłaty (§ 6 ust. 3 Regulaminu). Dodatkowo wskazano, że faktura lub rachunek, będące podstawą przekazania dotacji, muszą być wystawione po dacie zawarcia umowy z beneficjentem (§ 6 ust. 7 Regulaminu). Z powyższych zapisów wynika, iż rozpatrzenie wniosku, zawarcie umowy, zgłoszenie gotowości do odbioru oczyszczalni i przedłożenie dokumentów rozliczeniowych winno nastąpić w ciągu jednego miesiąca. Wskazany wyżej tryb postępowania budzi poważne zastrzeżenia co do możliwości jego przestrzegania na etapie realizacji postanowień Uchwały.

Powyższe regulacje pozostają w sprzeczności z dyspozycją zawartą w art. 403 ust. 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity: Dz.U. z 2018 r. poz. 799), zgodnie z którą, rada gminy, w drodze uchwały, określa zasady udzielania dotacji celowej przeznaczanej na ochronę środowiska i gospodarki wodnej, obejmujące w szczególności kryteria wyboru inwestycji do finansowania lub dofinansowania oraz tryb postępowania w sprawie udzielania dotacji i sposób jej rozliczania. Nie odpowiadają one również zasadom prawidłowej legislacji wywodzonym z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483, ze zm.), w szczególności zasadą określoności prawa. Zasady te zostały określone w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego (np. K 50/07, K 33/00, K 32/04, K 4/03), wypracowanym na tle badania zgodności ustaw z Konstytucją, mają jednak (na co również wskazywał Trybunał) w pełni zastosowanie do aktów prawnych o znaczeniu lokalnym, w tym również do przepisów gminnych.

W § 6 ust. 8 Regulaminu wprowadzono zapis, zgodnie z którym dotacja podlega zwrotowi wraz z odsetkami określonymi przepisami ustawy o finansach publicznych w przypadku braku eksploatacji oczyszczalni ścieków lub eksploatacji oczyszczalni niezgodnie z warunkami określonymi w wytycznych eksploatacji opracowanych przez producenta (dostawcę) urządzeń. Zapis powyższy nie odpowiada postanowieniom dotyczącym zwrotu dotacji określonym w art. 251 i 252 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2017 r. poz. 2077) i wykracza poza kompetencje rady określone w art. 403 ust. 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska.

We Wniosku stanowiącym Załącznik Nr 1 do Regulaminu wprowadzono oświadczenie (pkt 3) o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych na podstawie ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (tekst jednolity: Dz.U. z 2016 r. poz. 922, ze zm.), co pozostaje w sprzeczności z art. 23 ust. 1 tej ustawy oraz przepisami Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz.Urz. UE L.2016.119.1). Zgodnie z postanowieniami art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych, przetwarzanie danych jest dopuszczalne m.in. wtedy, gdy jest to niezbędne dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa; gdy jest to konieczne dla realizacji umowy, a osoba, której dane dotyczą, jest jej stroną lub gdy jest to niezbędne do podjęcia działań przed zawarciem umowy na żądanie osoby, której dane dotyczą; a także gdy jest niezbędne do wykonania określonych prawem zadań realizowanych dla dobra publicznego. W tych przypadkach przetwarzanie danych osobowych nie jest uzależnione od wyrażenia zgody przez podmiot, którego dotyczy.

Wskazać ponadto należy, że ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r., obowiązująca w dniu podjęcia badanej Uchwały, została z dniem 25 maja 2018 r. uchylona ustawą z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz.U. poz. 1000). Jednak z przepisów nowej ustawy, jak również art. 6 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 również nie wynika potrzeba uzyskiwania przez organ zgody na przetwarzanie danych osobowych w sytuacji udzielania dotacji z budżetu Gminy.

W Załączniku Nr 1 do Wniosku zawarto oświadczenie z pouczeniem o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia, co wykracza poza

kompetencje Rady określone w art. 403 ust. 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska oraz prowadzi do naruszenia art. 233 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (tekst jednolity: Dz.U. z 2017 r. poz. 2204, ze zm.). Zgodnie z postanowieniami art. 233 Kodeksu karnego, odpowiedzialności karnej może podlegać – po wypełnieniu przesłanek z art. 233 – wyłącznie osoba składająca zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub w innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, jak też osoba składająca oświadczenie, o ile przepis ustawy przewiduje możliwość odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej. Natomiast ustawa - Prawo ochrony środowiska nie przewiduje możliwości odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej.

Kolegium zwraca ponadto uwagę na zapisy Załącznika Nr 2 do Regulaminu – Umowa, w którym zawarto odmienne niż w Regulaminie postanowienia i zastosowano odmienną terminologię („wniosek o przekazanie dotacji”; wyłączenia z dofinansowania; termin wykorzystania i rozliczenia dotacji; zasady zwrotu dotacji), co narusza zasady techniki legislacyjnej.

Wskazać należy, że uchwała w sprawie określenia zasad i trybu udzielania z budżetu gminy dotacji celowej na dofinansowanie kosztów budowy przydomowych oczyszczalni ścieków stanowi akt prawa miejscowego, a jej postanowienia winny być formułowane w sposób zrozumiały dla adresatów i niebudzący wątpliwości interpretacyjnych. Jak podkreślił WSA w Opolu w wyroku z dnia 25 marca 2009 r. (I SA/Op 37/09, CBOSA), przepis prawa miejscowego musi być sformułowany w sposób precyzyjny i czytelny, tak by wynikało z niego, kto, w jakich okolicznościach i jak powinien się zachować, żeby osiągnąć skutek wynikający z tego przepisu. Uchwały podejmowane przez organy samorządowe muszą, zdaniem Sądu, zawierać sformułowania jasne, wyczerpujące, uniemożliwiające stosowanie niedopuszczalnego, sprzecznego z prawem luzu interpretacyjnego.

W ocenie Kolegium, wskazane powyżej naruszenia prawa mają charakter istotny. Zgodnie z dyspozycją art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz.U. z 2017 r. poz. 1875, ze zm.), stwierdzenie przez organ nadzoru, iż uchwała stanowiąca przedmiot postępowania nadzorczego narusza prawo w sposób istotny, winno skutkować orzeczeniem jej nieważności w całości albo w części.

Biorąc powyższe pod uwagę należało orzec, jak w sentencji.

POUCZENIE

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku, którą można wnieść (za pośrednictwem RIO w Białymstoku, ul. Branickiego 13) w terminie 30 dni od dnia otrzymania rozstrzygnięcia.

Otrzymuje:
Rada Gminy
Gródek

Przewodniczący Kolegium

Stanisław Srocki